

Je astma nakažlivé?

Astma nakažlivé není. Jde o chronické onemocnění průdušek, které se projevuje potížemi při výdechu, dušností a kašlem. Právě kvůli kašli se někteří lidé domnívají, že se astmatem můžeme nakazit podobně jako rýmou. Ve skutečnosti astma způsobují alergenů, tedy látky, které škodí citlivému jedinci. V astma může přerůst i alergická rýma nebo atopický ekzém, tedy nemoci způsobené poruchami imunity organismu.

Může běžná alergie na pyl, prach, roztoče atd. přerůst v astma?

Ano, to může a stává se to dokonce velmi často. Abychom tomu zabránili, je velmi žádoucí omezit styk s alergeny, které danou alergii u konkrétního jedince vyvolávají. Pokud je někdo alergický na prach, je potřeba zbavit se textilií, používat účinné vysavače a upravit byt tak, abychom působení alergenů prachu co nejvíce zabránili. Podobně je potřeba postupovat i v dalších konkrétních případech. Ne vždy je to úplně proveditelné, například u alergie na pyl. Pak nezbývá než působení alergenu alespoň minimalizovat.

Škodí alergikovi domácí zvířata?

Škodí. Do domácnosti alergika se nedoporučuje pořizovat žádné zvířátko se srstí nebo peřím. Alergeny jsou ve slinách, trusu i na kůži a přenášejí se i chlupy. Mazlíčka proto nepořizujte ani do bytu, jehož obyvatelům hrozí zvýšené riziko vzniku alergií, například dědičně. Pokud už zvířátko máte, často je koupejte, důsledně uklízejte a používejte protialergenní postřiky. Poradí vám veterinář.

Mohou se sourozenci mezi sebou vzájemně nakazit atopickým ekzémem?

Atopický ekzém se nepřenáší dotykem ani kontaktem s kůží nemocného. Tady nebezpečí nehrozí. Sourozenci ovšem dědí geny po rodičích. Dědí tak i dispozici ke vzniku alergií. Z tohoto důvodu nebývá výjimkou, že atopickým ekzémem trpí sourozenci současně. Nenažili se od sebe, pouze u nich propukla rodová dispozice k onemocnění.

Může můj syn „vyrůst“ z astmatu? Bude touto chorobou, která mu do jisté míry omezuje život, trpět i v dospělosti?

Astma je bohužel onemocnění, které pacienta většinou provází po celý život. Pesimismus ovšem není na místě. Lékařská věda se stále zdokonaluje a pacienti mají k dispozici lepší a účinnější léky. Cílem léčby astmatu je dostat nemoc pod kontrolu, tedy dosáhnout toho, aby se neprojevovalo žádnými příznaky, astmatickými záchvaty, kašlem v noci atd. Pacient s kontrolovaným astmatem žije stejně jako zdraví lidé - sportuje, pracuje, stará se o rodinu. Potřebuje ale mít k dispozici své léky.

Já i manžel jsme oba alergici, manžel má navíc astma. Chceme mít dítě, ale bojíme se, že alergii po nás zdědí. Dá se tomu nějak zabránit?

Riziko, že vaše miminko po vás alergii zdědí, je bohužel vysoké. Percentuálně vyčísleno se pohybuje mezi 60 až 80 procenty. Vrozený sklon k alergiím se nazývá atopie a dítě si ho na svět přináší v genech. To ovšem neznamená, že alergici nemohou mít děti! V každém případě je dobré o úmyslu počít miminko informovat vašeho odborného lékaře, který rozhoduje o tom, které léky maminka může v těhotenství užívat. Dobré je zamyslet se nad úpravami bytu, snažit se odstranit všechny alergeny, které se drží v textiliích, lůžkovinách apod. Pečlivě zvažte vybavení dětského pokojíčku, nakupujte pro miminko vhodné oblečení i hračky. Preventivní opatření jsou důležitější, než si mnozí lidé myslí. Alergie tak u dítěte vůbec nemusí propuknout. Důležité také je miminko dlouho kojit. Pozor také na potraviny, které dítěti budete zavádět do jídelníčku. To je ovšem pro vás zatím dost vzdálená budoucnost.

Jsem astmatička, ráda bych měla dítě. Musím ale užívat léky, bez kterých se neobejdu. Neuškodí mému miminku?

Žena-astmatička dnes může donosit i porodit zdravé dítě. Užívání léků během těhotenství není na závadu pod podmínkou, že léčbu indikuje a je o ní informován lékař-specialista. Tento lékař vám také poradí, které léky můžete užívat. Cílem je, abyste měla astma pod kontrolou, čehož lze léky docílit. Nemusíte se bát, že miminku léky uškodíte. Pro plod je podstatně horší nekontrolované astma se záchvaty. Závěr: léky ano, ale po dohodě s lékařem. O astmatu musí být informován i váš gynekolog. Ostatně nejste jediná žena, která bude mít v těhotenství astma. Podle statistik trpí astmatem asi osm procent nastávajících maminek.

Mám desetiletého syna, který trpí astmatem. Je to živý kluk, který touží sportovat a dělat všechno stejně, jako zdraví kluci. Může mu sport uškodit?

Sport je součástí správného životního stylu a ani astmatik by se mu neměl vyhýbat. Vašemu synovi uškodí mnohem více, pokud bude vysedávat u počítače nebo televize. Na druhou stranu opatrnost je namístě - záleží také na tom, jak na tom syn s astmatem je. Váš odborný lékař může vašemu synovi provést speciální zátěžový test, který určí, jakou námahu jeho tělo snese, aniž by na ni reagovalo astmatickým záchvatem. Na základě výsledků testu a vyšetření vám lékař může poradit, jaký sport je pro syna nejvhodnější. Takových sportů je celá řada, vhodné jsou letní i zimní sporty, turistika, plavání. Zvýšená tělesná námaha, třeba i v kombinaci s počasím, může spustit alergickou reakci. Naučte svého syna, jak se v takové situaci zachovat. Chlapec se musí naučit nosit vždy s sebou léky pro případ alergické reakce. Závěr: sportovat ano, ale po dohodě s lékařem a výběru vhodného sportu. O syna se nebojte, řada vynikajících vrcholových sportovců jsou astmatici. Astma a sport lze skloubit dohromady.

Může vymizet potravinová alergie s věkem dítěte?

Některé typy alergií vymizet mohou. Nejčastěji jde o alergii na bílkovinu kravského mléka, která

může trápit i kojene děti. Tato alergie může zmizet zhruba do tří let věku. Starší dítě nemusí (ale může) mít tyto potíže. Většina potravinových alergií nicméně alergika bohužel provází po celý život. Agresivními alergeny jsou například ořechy nebo ryby. Například konzumaci arašídů není radno pokoušet, může způsobit vážné zdravotní potíže a dokonce i smrt.

Jaký dopravní prostředek je pro astmatika nejvhodnější? Bojím se s astmatickým dítětem do letadla...

Použití všech dopravních prostředků má své klady i zápory. V autě a ve vlaku mohou alergikům škodit roztoci, prach a další alergeny z textilií, otevřenými okny mohou dovnitř létat pylová zrna. Cesta letadlem velmi zásadním způsobem zkracuje dobu transportu na místo pobytu. Astmatici letadly běžně cestují. Nezbytné ovšem je vzít si s sebou do příručního zavazadla léky pro případ alergického záchvatu. Do nosu stříkejte nosní sprej, který bude zvlhčovat sliznice.